

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

نقش صنایع پتروشیمی در اقتصاد ایران

نویسنده: رضا امینی

استاد راهنما: صدرالله البرزی

استاد مشاور: حمید ناظمیان، علی اکبر عرب مازار

سال تحصیلی: اسفند 1368

توصیفگر: 186 ص . : نمودار ، جدول . شماره بازیابی 1 الف .

واژگان کلیدی: پتروشیمی / ایران / تکنولوژی / توسعه / کشورهای در حال رشد

چکیده:

هدف از این تحقیق ، یافتن بهترین خط مشی برای توسعه صنایع پتروشیمی در ایران ، به منظور نزدیک شدن به هدف استقلال و توسعه اقتصادی می باشد. بنابراین به سؤالاتی از قبیل این که آیا صنایع پتروشیمی در موقعیت مناسب برای انتقال به ایران قرار دارند یا خیر؟ بازارهای جهانی گنجایش و پذیرش چه گروه از محصولات شیمیایی را در آینده دارا خواهد بود ؟ صنایع پتروشیمی در ایران به چه میزان می بایست توسعه یابد ؟ پاسخ داده شده است.

یافته های تحقیق نشان می دهد با توجه به اینکه کشورهای در حال رشد ، سعی در جبران عقب ماندگیهای خود دارند ، در صورتی موفق خواهند بود که در برنامه ریزیهای خود ، عامل تکنولوژی را به

اندازه متغیرهای اشتغال و سرمایه گذاری ، استراتژیک بدانند. مسأله مهم در این راه انتخاب تکنولوژی مناسب می باشد. صنایع پتروشیمی ، صنایعی هستند که از تکنولوژی بالغ و پیشرفته ای بهره مند هستند . این صنایع علیرغم اینکه در گروه صنایع واسطه ای قرار دارند ، ولی مانند یک صنعت مادر بسیاری از صنایع کشور را تغذیه می کنند و درزمینه هایی مواد تولیدی آنها می توانند جایگزین مناسبی برای بسیاری از محصولات سرمایه ای نیز باشند . اهمیت این صنایع در اقتصاد به آن اندازه است که نیمی از درآمد ناخالص ملی کشوری چون آمریکا از صنایع پتروشیمی و رشته های وابسته به آن حاصل می شود و حجم زیادی از سود حاصل از آن صرف تحقیق بر روی محصولات آینده پتروشیمی می گردد.

مواد اولیه صنایع پتروشیمی ، نفت خام و گاز به وفور در ایران یافت می شود . ولی متأسفانه قسمت عمده نفت بطور خام صادر می شود. از طرفی نیاز به محصولات صنایع پتروشیمی در کشور در حال افزایش است ، ایران دارای مزیت های قابل ملاحظه ای در زمینه صنایع پتروشیمی می باشد ، زیرا علاوه بر امتیازات حاصل از بلوغ آن در جهان دارای ذخایر غنی گاز است که قیمت تمام شده استخراج آن بسیار پائین تر از قیمت نفت خام مصرفی کشورهای دیگر به عنوان مواد اولیه پتروشیمی است. همچنین شرکت ملی صنایع پتروشیمی دارای تجربیات با ارزشی می باشد. علاوه بر مسائل فوق ایران دارای بازار مصرف داخلی بزرگی می باشد که علاوه بر جذب محصولات پتروشیمی تولید شده ، خطر نوسان تقاضا و قیمت در بازارهای جهانی را به حداقل می رساند.

گسترش صنایع عظیم و غیر وابسته ای چون صنایع پتروشیمی می تواند اثرات قابل ملاحظه ای در ایجاد اشتغال مفید برای نیروی انسانی کشور داشته باشد . اما با توجه به اشباع بازارهای جهانی و ضعف بازاریابی و نیز بالا بودن قیمت های تمام شده این محصولات ، نمی توان مجتمعهای پتروشیمی را با هدف صادرات ، حساب نشده گسترش داد . لذا توسعه این صنایع بمنظور صادرات موکول به زمانی خواهد شد که بتوان قیمت تمام شده محصولات را پایین آورده و دارای قدرت رقابت با بازارهای جهانی

شد. سرانجام بنظر می رسد که وجود موسسات تحقیق و توسعه قوی و سازماندهی یک سیستم اطلاعاتی ، بسیار ضروری می باشد.